Απόστολος Πιερρής

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Το απολύτως απόλυτο είναι το Είναι. Η πρώτιστη Αρχή είναι το Παρμενίδειο «ἔστι». Συγκρινόμενο με αυτό το «είναι», το «είμαι» είναι μια πολυσύνθετη κατασκευή με όλα τα σημάδια του ύστερου πάνω της. Σε ακόμη υψηλότερο επίπεδο συνθετικότητας ευρίσκεται το Καρτεσιανό «σκέπτομαι». [Ορθά καταφέρεται αδυσώπητα εναντίον του «σκέπτομαι» και κατά της απλοϊκά υποτιθέμενης απλότητάς του, ως αδιάσειστου θεμελίου της βεβαιότητάς του, ο Nietzsche, *Jenseits von Gut und Böse, Vorspiel einer Philosophie der Zukunft*, 1896, §16]. Το απόλυτο δεν είναι το Ον, αυτό που είναι. Είναι το Είναι αυτό καθ' εαυτό στην απόλυτη απλότητά του χωρίς οιαδήποτε διπλόη και σχάση, ουδέ διάκριση, εντός του.

Το απόλυτο είναι πρώτιστη αρχή ως προς αυτά που έπονται. Καθ' εαυτό δεν είναι καν αρχή. Είναι υπεράνω πάσης προτεραιότητας και a fortiori πάσης αιτιότητας. Το απολύτως απόλυτο δεν έχει καθ'

εαυτό καμία αναφορά και κανένα αποτέλεσμα. Τίποτα δεν υπάρχει που θα μπορούσε να έχει σχέση (ή να μην έχει σχέση) προς το Είναι. Είναι συνεπώς βυθισμένο στην κρυφιότητα. Το Είναι καθ' εαυτό είναι κρύφιο. Μη υπεισερχόμενο σε καμμία σχέση και αναφορά είναι αφανέρωτο, άφαντο. Είναι στο Σκότος.

Το Ον, αυτό που είναι, και αυτό που είναι το Είναι, είναι η πρώτη αποκάλυψη του Είναι, η φανέρωση της κρυφιότητας της καθαυτότητάς του. Το Είναι *καθ' εαυτό* είναι εν κρυφιότητι. Είναι Σκότος. Το Είναι *προς εαυτό* είναι εν φανερώσει. Είναι Φως. Αυτό το ίδιο που καθ' εαυτό είναι Σκότος, προς εαυτό είναι Φως. **Φως είναι η αναφορά του Είναι στον εαυτό του.** Η σχέση του Είναι προς εαυτό ανάπτει το Φως της πραγματικότητας. Όταν το Είναι σχετισθεί προς τον εαυτό του, τότε η Σκοτεινιά του φωτίζεται. Η αυτοαναφορά του Είναι, είναι το Φως. Αυτοαναφορά του Είναι είναι η ταυτοτική σχέση του Είναι προς τον εαυτό του: το Είναι είναι το αυτό προς το Είναι.

Το Είναι είναι το απόλυτο. Αλλά και το Είναι είναι (ταυτόν προς) το Είναι. Το δεύτερο «γεγονός» κάνει το πρώτο «πρώτο». Πρώτιστο, το Είναι καθ' εαυτό. Δεύτερον λοιπόν, το Είναι ταυτόν προς εαυτό. **Η ταυτοτική σχέση του Είναι προς τον εαυτό του αποτελεί τη φανέρωση του Είναι**. Γιατί η ταυτοτική σχέση προϋποθέτει την ταυτότητα του Είναι ως χαρακτηριστική ιδιότητά του, και εξυπακούει, έστω και εν σιγή, την αρνούμενη ετερότητα του Είναι, την άρρητη ετερότητά του από το Μηδέν.

Η απολυτότητα του Είναι συνίσταται στην καθ' εαυτότητά του. Η ταυτότητά του «από το άλλο μέρος» (τρόπος του λέγειν) συνιστά τη φανέρωσή του. Η ταυτότητα προϊδεάζει για την ωρισμενικότητα. Η ταυτότητα αντιστοιχεί στην Τι-ότητα (Quidditas): τί είναι το Είναι. Η Ταυτότητα λοιπόν φανερώνει το «Τι;» του Είναι. Έτσι διενεργείται ο πρώτος διαμελισμός του Είναι σε τί είναι και στο ότι είναι. Τα δυο είναι το αυτό εν.

Η αποκάλυψη του Είναι δια της ταυτότητας, και συνεπώς της Τι-ότητάς του, συνίσταται στο Κάλλος. Ον είναι το κάλλος. Υπάρχει πρωτίστως και κυρίως και θεμελιωδώς το όμορφο. Το Φως είναι το Κάλλος του Είναι. Η ταυτότητα του Είναι, η σχέση του Είναι προς εαυτό, συνίσταται στο Κάλλος. Το Είναι αίρεται υπέρ το Μηδέν (ακυριολεξία εικονιστικού συμβολισμού) ως Κάλλος και δια του Κάλλους και δια το Κάλλος. Μόνον το Κάλλος μπορεί να είναι, και να είναι το Είναι.

Η ταυτότητα του Είναι κάνει την αποκάλυψη του Είναι. Η ταυτότητα (Α=Α) αποτελεί το δεύτερο, αν το απόλυτο, και επομένως παντελώς άσχετο, τεθεί ως πρώτο (μιας σειράς οντολογικής παραγωγής). Το Είναι αναφέρεται στον εαυτό του, και δια της τριβής του ταυτοτικού σχετισμού λάμπει. Η λάμψη του Είναι είναι το Φως της πραγματικότητας, και αυτό το Φως είναι το Κάλλος του Είναι. Κάλλος είναι η Επι-φάνεια του Είναι.

Κάθε βήμα στην οντολογική αλυσίδα προϊδεάζει και προκατέχει και προλαμβάνει το επόμενό του. Η καθεαυτότητα του Είναι προλαμβάνει την ταυτότητά του. Η ταυτότητα πάλι προτυπώνει την ουσιώδη Κατηγοριακότητα. Το «Α είναι (το αυτό με το) Α» άγει στο «Α είναι α», όπου το «α» κατηγορεί (αποδίδει) την ουσία του Α στο Α. Η ιδιαιτερότητα της Τι-ότητας του Α εκφράζεται με την ουσία του. Η Τι-ότητα της οντότητας του Είναι διαρθρώνεται στην ουσία του. Η ουσία του Είναι είναι η συνθετική ανάλυση της αποκάλυψής του, το ολοκλήρωμα της διάρθρωσης της οντότητάς του.

Η ουσία του Κάλλους είναι η Μορφή του Όντος ως τέλειος ορισμός της ύπαρξής του. Κάλλος είναι η τέλεια Μορφή του Όντος. Μορφή, το Είδος (δηλαδή το πώς οράται το ον, το ορατόν και ορώμενο του όντος), είναι το φαινόμενο του όντος. **Η Μορφή συνίσταται σε ένα ωρισμένο πέρας. Το πέρας συνιστά την επιφάνεια του όντος, το περίγραμμα της υπόστασής του, το όριο της οντότητάς του, τον όρο**

της ουσίας του. Μορφή είναι η δεύτερη επιφάνεια του Είναι, η επιφάνεια της Επι-φάνειας(του Κάλλους) του Είναι.

Η επιφάνεια περικλείει τον όγκο του όντος. Το Πέρας περατώνει τη μάζα του. Το όριο ορίζει την οντότητά του στην ταυτότητά της. {Εξ ου η Πυθαγόρεια αναγωγή της ύλης στα πέντε Κανονικά Στερεομετρικά σχήματα κατά τον Πλατωνικό Τίμαιο]. Η ωρισμενικότητα του πέρατος απαιτείται για την ευσταθή ύπαρξη του όντος. Ένα ωρισμένο πέρας έχει την ισχύ να συνέχει σε ενότητα το ον. Το ολοκλήρωμα του όντος είναι το όριό του. Το όριο το συνέχον το ον πρέπει να πληροί ωρισμένες συνθήκες για να *δύναται* (να έχει την ισχύ) να εκτελεί τη λειτουργία της ολοκλήρωσης. (Ένα απλό περίγραμμα δίνει ζωή στην ανθρώπινη μορφή σε αγγειογραφίες).

Εφόσον η Μορφή συνίσταται σε Πέρας δυναμερό και Όριο τελειούν, η τέλεια Μορφή προκύπτει από την ισορροπία μεταξύ της εσωτερικής τάσης του όντος και της εξωτερικής αντίδρασης προς αυτό. Γιατί Πέρας και Όριο συνεπάγονται το επέκεινα σε αντιπαράθεση προς το ένδοθεν. Η Μορφή ως ανάλυση της αποκάλυψης του Εϊναι προϋποθέτει τον διαμελισμό του Είναι σε πολλαπλότητα φαινομένων. Ο διαχωρισμός των φαινομένων επιτυγχάνεται δια των περάτων των. Τα όρια επιφανείας δημιουργούν τον Κόσμο των Φαινομένων ως διαρθρωμένο σύστημα χωριστών οντοτήτων.

Η τέλεια μορφή είναι εκείνο το ωρισμένο πέρας που ισχυροποιεί το ον στο μέγιστο του δυνατού δυναμισμού του. Αποτελεί αυτό το πέρας το βέλτιστο όριο διαμόρφωσης του όντος. Και τίθεται ακριβώς εκεί που ο εσωτερικός δυναμισμός, ανθίζοντας στην αναβλύζουσα περιωπή του, ισορροπεί τις εξωτερικές αντιδράσεις. Αυτές οι εξωτερικές ως προς το ον αντιδράσεις προέρχονται από εσωτερικούς δυναμισμούς άλλων γειτονικών όντων που επιζητούν και αυτά την πληρότητα της ύπαρξής των, δηλαδή την τελειότητα της ουσίας των. Το

πλέγμα της πραγματικότητας που προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο συνιστά την Κοσμική Τάξη των Φαινομένων, τουταυτό την Μοίρα των όντων, τον διαμερισμό του Είναι στη φαντασμαγορία των φαινομένων κατά την αναγκαιότητα της απολυτότητας του Είναι και της καλλονής της φανέρωσής του.

Ο «Κόσμος» (διακόσμηση κάλλους) της ύπαρξης είναι ζήτημα ορίων και όχι αυτού του αόριστου που βρίσκεται μεταξύ των ορίων. Το άκρον είναι η ουσία του όντος, είναι η μεσότης, η δυναμική εστία της υπόστασής του. Ωρισμένη ακρότης είναι η τελειότητα της ύπαρξης.

Ταυτοχρόνως, το Πέρας είναι ο άγιος Ισχυρός, το όριο είναι το άγιο απαράβατο της τελεσιουργίας. Στο βέλτιστο της Μορφής, το λιγότερο σημαίνει απόπτωση από τη δυνατή τελειότητα και υποδηλώνει οντολογική δειλία του όντος. Το περισσότερο εξάλλου, συνιστά υπέρβαση του αμετάθετου ορίου της τελειότητος, διάπραξη ύβρης, διαρραγή της επιφάνειας (της Μορφής) του όντος, έξοδο στο μη-ον ως ετερότητα, και συνεπώς αμετάτρεπτη τιμωρία. Εριννύες είναι ο νόμος της ρήξης του πέρατος κατά την υπέρβασή του.

Η θρησκειολογική έκφραση της μεταφυσικής του Πέρατος είναι το άχραντο Κάλλος του Απόλλωνα. Απόλλων είναι ακριβώς η συνέχουσα αρχή του όντος, η εγγύηση της δυναμερούς ταυτότητάς του η αποκρούουσα την παρέμβαση της ετερότητας. Είναι το τέλειο όριο, και γι' αυτό η πεμπτουσία του Κάλλους. Λατρεία του Απόλλωνος σημαίνει το Οντολογικό Δόγμα της Μορφής ως επιφάνειας του Όντος. Θρησκευτικότητα και Μεταφυσική του Ελληνισμού συνάδουν απολύτως, κατά το δόγμα της ολοκληρωτικής αρμονίας.

Η επί-δειξη της ουσίας του όντος στο φαινόμενο, η δυναμική προβολή που διαμορφώνει το ωρισμένο πέρας της τελειότητας, του Κάλλους του όντος-φαινομένου, και η συνεκτική τάση του ορίου της επιφάνειας η οποία ορίζει το τέλος που η σφραγίδα του όντος το κάνει να

εφίεται (ως το τι ην είναι του), εκφράζονται εμπράκτως στον χρόνο ως γίγνεσθαι ενός συνεχούς αγώνα αυτοπραγμάτωσης για κάθε ον, επίτευξης δηλαδή της υπεσχημένης δια της σφραγίδας της ουσίας του τελείωσης, ενεργοποίησης πλήρους και τελείας του τι ην είναι του. Ο αέναος αγών ύπαρξης και τελειότητας (εν και το αυτό πράγμα θεμελιωδώς) εξασφαλίζει τη σταθερότητα του κοσμικού συστήματος ως «Κόσμου» της Επι-φάνειας του Είναι. Αυτός ο «Κόσμος» είναι η Μοίρα του Όντος, το Πεπρωμένο κάθε φαινομένου ολοκληρίας κατά το νόμο του τι ην είναι του. Η Μοίρα του Κόσμου επιτρέπει και εγγυάται τη βέλτιστη πραγμάτωση του Κάλλους του Είναι στη φαντασμαγορία της Επι-φανείας του. Εδώ και εκεί, τώρα, πριν και μετά, η μοίρα του όντος είναι η πεπρωμένη φανέρωση της παντελούς ύπαρξής του στο Κάλλος του.

Το πεπρωμένο της ύπαρξης που ο οντολογικός Αγών θεμελιώνει είναι ο φωτισμός του όντος δια του κάλλους της μορφής του, η πραγμάτωση της τελειότητας του όντος ως φανέρωσης του απόλυτου Είναι. Αλλά σε τι συνίσταται η ισορροπία της ένδοθεν έντασης και της έξωθεν πίεσης που δίνει το Κάλλος της επι-φάνειας, σε τι συνίσταται η πεπρωμένη τέλεια μορφή των όντων κατά την κοσμική Μοίρα; Στην αρμονία, στο τι ταιριάζει με τι.

Αρμονία είναι η συναρμογή μέρους προς μέρος, μέλους προς μέλος, στοιχείου προς στοιχείο, γραμμής προς γραμμή και επιφάνειας προς επιφάνεια. Η συναρμογή συνέχει ένα ολοκλήρωμα. **Η αρμονία είναι ο συνδετικός ιστός του Κόσμου. Το Σύμπαν δεν χρειάζεται χωριστή κολλητική ουσία για να σταθεροποιηθεί η ευσταθής υπόσταση αυτού και των συνιστωσών του. Η δε αρμονία συνίσταται στην ομοιότητα. Ο Νόμος της Ομοιότητας εκφράζει την αυθυπόστατο έλξη του όμοιου προς το όμοιο. Πρώτιστη και ακραία, οριακή, μορφή του φυσικού Νόμου αυτού είναι η Οντολογική Αρχή της Ταυτότητας. Το ον ταυτίζεται προς τον εαυτό του. Το αυτό ταυτίζεται προς το αυτό. Το**

όμοιο δε έλκεται από το όμοιο ώστε να συμπέσει με αυτό. Οι ποικιλίες και διαβαθμίσεις της ομοιότητας προκαλούν την πολυσχιδία των φαινομένων του αυτού είδους ή γένους. Σε τρίτη δε απόσταση από την ταυτότητα, μετά το δεύτερο επίπεδο των ομοίων, συνδυάζονται και συνέρχονται και συνουσιάζονται και συναπαρτίζονται και συνολοκληρώνονται τα εξομοιωμένα.

Εξομοιώσεις μεγεθών αντιπροσωπεύουν οι μαθηματικές αναλογίες (αριθμητική, γεωμετρική, αρμονική), προεξεχόντως δε η χρυσή τομή. Γενικώς δε η συμμετρία, η ύπαρξη κοινού μέτρου μεγεθών ή δυνάμεων μεγεθών (δυναμική συμμετρία των τετραγώνων μεγεθών) ενός συστήματος ενοποιημένου σε συντεταγμένη ολοκληρία. Στην γεωμετρική π.χ. αναλογία δυο άνισα μεγέθη εξομοιώνονται δια μέσου τρίτου, το οποίο έχει λόγο προς το μικρότερο από τα αρχικά *ίσο* προς τον λόγο του μεγαλύτερου προς αυτό. Η ισότης των λόγων (αντί των μεγεθών) εξομοιώνει (χωρίς να ισάζει) τα δυο δεδομένα μεγέθη.

***

Από το απόλυτο Είναι η πρόβαση έγινε προς την ταυτότητα του Είναι που συνιστά την αποκάλυψη του Κάλλους του. Από εδώ στον τρίτο σταθμό παράγεται η κατηγορία της Ουσίας και θεμελιώνεται η ανάλυση του Είναι στη Μορφή του όντος. Εδώ αστράπτει το αιώνιο Κάλλος της Απολλώνειας νεότητας. Εκείθεν ακολουθεί η τέταρτη στάσις: το Πέρας, Όριο και Όρος της ύπαρξης ως ουσίας του κάλλους. Η ταυτότητα, και η ενότητα, της «κατηγορίας», αναλύονται και διαχωρίζονται δια του πέρατος στην πολλαπλότητα των φαινομένων. Διαμελίζεται τώρα το Είναι στον Κόσμο των φαινομένων προς πλήρη καταιγισμό Κάλλους και αναδύεται Διόνυσος ο των Παθών της Ανάστασης. Ο Διαμελισμός είναι η

Μοίρα του γίγνεσθαι των φαινομένων του Κόσμου κατά τα ανυπέρβατα όρια της ύπαρξης. Στον πέμπτο όμως σταθμό, η διαίρεση και διαμελισμός ίσταται σε ισορροπία και συνέχεται το ον σε πεπερασμένη πολλαπλότητα μοναδολογικών φαινομένων. Έπεται έκτο στάσιμο συνθέτον τον ιστάμενο διαχωρισμό κατά πέρατα σε ολοκληρώματα επιμέρους ενοτήτων. Τη σύνθεση ενεργεί η Αρμονία κατά την αρχή της Ομοιότητας και τον νόμο της Εξομοίωσης. Τέλος και τελειωτικόν έβδομον, η Αρμονία καθορίζεται δια συμμετρίας και αναλογιών.

***

Στην οντολογική αυτή παραγωγή (κατά προτεραιότητα) αντιστοιχεί (δευτερευόντως) μια φαινομενολογία Ελληνικού υπαρξισμού.

Η απολύτως άμεση εμπειρία είναι το βίωμα της ύπαρξης, χωρίς καθορισμό του όντος, αυτού που υπάρχει. Το βίωμα αυτό δεν έχει οιαδήποτε επιστροφή εις εαυτό, δεν αυτοπροβληματοποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο. Είναι αδιαμεσολάβητο. Η αμεσότητά του εδραιώνει απόλυτη βεβαιότητα.

Πρώτη επιστροφή του θεμελιώδους βιώματος εις αυτό διαμορφώνεται εις βίωμα κάλλους. Αυτή είναι η δεύτερη και συστατική εμπειρία του Ελληνισμού. Και το πρώτο *έμμεσο* βίωμα, βιούμενο δια του πρώτου και ανεπιστρόφου. **Η ύπαρξη αποκαλύπτεται στον Ελληνισμό ως Κάλλος.** Τα πάντα έπονται από αυτήν την αρχή. Αρχής γενομένης από την τρίτη κυρίαρχη εμπειρία της **Μορφής**. **Εδώ η Επι-φάνεια του Κάλλους γίνεται Επιφάνεια της Ειδητικής Μορφής. Η οποία με τη σειρά της θεμελιώνει το βίωμα του Παντελούς, Παναγίου και Φοβερού Πέρατος, ορίου απαρασάλευτου και όρου απαράλλακτου της ουσίας του όντος. Ως Μοίρα βιώνεται το Πέρας, άριστο-βέλτιστο όριο μεταξύ ελάσσονος και μείζονος, ορθότητα ακραιφνής και φρικώδης, τομός**

μεταξύ ανηρωϊσμού και ύβρεως, ξυρού αιχμή διφυής Απολλώνειου και Διονυσιακού Ιανού. Ακλουθεί παραγώγως το βίωμα της Ισορροπίας, της Αρμονίας, της Συμμετρίας και Αναλογίας, το χαμόγελο της Ύπαρξης η οποία χαίρεται εαυτήν αναγνωρίζουσα την δια του Κάλλους εκφαντορείαν της ανεκλάλητης υπεροχής υπέρ πάσαν τάξιν του Είναι.

****

Ο Ελληνισμός σταματά και ίσταται εκεί που το Μυστήριο της ύπαρξης βιώνεται αποκεκαλυμμένο. Τότε δηλαδή που η οντολογική παραγωγή και η υπαρξιστική δίζηση καταλήγουν στη δύναμη επανάληψης της Κοσμογονίας. Αυτή είναι η έντεχνος σοφία. Δημιουργώντας ανυπέρβλητη φωταγωγία Κάλλους ο Ελληνισμός αναδεικνύει την ακλόνητη έδρασή του στο απόλυτο Είναι. Η τέχνη (ως ολοσχερής γνώση ποίησης και πράξης επί παντός) φανερώνει το κάλλος του Είναι και συνεργεί τοιουτοτρόπως στη δημιουργία των Κόσμων με τον Δημιουργικό Έρωτα. Η δραστική Σοφία είναι ο Κοσμογονικός Έρως, Έρως από Κάλλους, του Κάλλους, Κάλλος αυτούσιο και αυτός.

2013